

SMÅFÖRETAGS BAROMETERN

Gävleborgs län

Juni 2020

Ett samarbete mellan Företagarna, Swedbank och Sparbankerna

företagarna

INNEHÅLL

Om Småföretagsbarometern.....	3
Nettotal och konjunkturindikator.....	3
Sammanfattning av konjunkturläget i Gävleborgs län.....	4
Konjunkturutvecklingen i Sverige och näringslivet i Gävleborgs län	6
Näringslivet i Gävleborgs län.....	5
Småföretagsbarometern – Gävleborgs län.....	7
Konjunkturindikator.....	7
Sysselsättning.....	9
Orderingång.....	10
Tackat nej till order.....	11
Omsättning.....	12
Lönsamhetsutvecklingen.....	13
Företagens prisförväntningar.....	13
Expansionsutsikter och hinder för expansion.....	14
Slutsatser.....	17

OM SMÅFÖRETAGSBAROMETERN

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om utvecklingen de kommande tolv månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1-49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

företagarna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a. Ja/nej
- b. Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalet för sysselsättning, orderingång och omsättning. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

Sammanfattning av konjunkturläget i Gävleborgs län

- **Småföretagskonjunkturen** i Gävleborgs län är oförändrad jämfört med förra året och tillväxttakten i länet är högre än riksgenomsnittet. Endast två län har ett starkare nettotal i årets rapport. Prognosen för de kommande tolv månaderna är en fallande tillväxttakt, men till skillnad från övriga län tror gävleborgsföretagen på en fortsatt tillväxt.
- **Sysselsättningstillväxten** i Gävleborgs län har ökat för andra året i rad och utvecklingen har varit starkare i länet jämfört med riksgenomsnittet. Gävleborgs företag tror på en minskad tillväxttakt under de kommande tolv månaderna, men på en fortsatt positiv nivå. Till skillnad från riket som helhet har således länets företag en förväntan om fortsatt tillväxt i sysselsättningen.
- **Tillväxttakten i orderingången** har avtagit för andra året i rad, men företagen i länet ligger fortsatt över rikssnittet. Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är tydligt påverkad av coronakrisen och visar på en kraftig nedgång.
- **Omsättningstillväxten** i Gävleborgs län har sett en ökad tillväxttakt sedan den senaste undersökningen. Tillväxttakten i länet ligger över landets genomsnittliga utveckling för de senaste tolv månaderna men förväntningarna för det kommande året är att tillväxttakten ska mattas av.
- **Tillväxten i lönsamheten** har ökat sedan ifjol och tillväxttakten är högre i länet än för riket som helhet. På ett års sikt förväntas dock lönsamhetens tillväxttakt i länets företag minska kraftigt.
- I Gävleborgs län anser 68 procent av företagen att de har **goda utsikter att expandera** på sikt, riksgenomsnittet är 59 procent.
- Det främsta **tillväxthindret** för småföretagen i Gävleborgs län är svårigheten att hitta lämplig arbetskraft. Omkring vart femte företag uppger detta som det enskilt största hindret för expansion.

Eva Cooper
Regionchef Företagarna Gävleborg

Den dramatiska pandemivåren 2020 har skapat en kristsunami inom näringslivet i Sverige. I årets Småföretagsbarometer lyser dock Gävleborg som ett ganska ensamt sken i mörkret. För trots att förra årets höga förväntningar inte infriats, att man förväntar sig en avmattad tillväxttakt för de kommande tolv månaderna och att den totala konjunkturindikatorn ligger still – är det i sammanhanget en unikt stark prognos.

Företag och företagare är beroende av duktiga medarbetare för att växa. Kompetensbristen är företagets största tillväxthinder och problemet har under de senaste åren fortsatt att tillta, och matchningen på arbetsmarknaden är ett problem. Kompetensbristen innebär helt enkelt att företagen slutar växa. Gävleborg behöver växande och välmående företag. Vi behöver hålla i, hålla ut och fortsätta stödja våra lokala småföretagare.

Konjunkturutvecklingen i Sverige och näringslivet i Gävleborgs län

Årets Småföretagsbarometer visar att konjunkturen hos landets småföretag med 1–49 anställda fortsätter att försvagas. Konjunkturindikatorn sjönk för tredje året i rad till 37 från 61 ifjol, den lägsta nivån sedan 2003. Det är en betydligt svagare utveckling än vad företagarna förutsåg under fjolåret, då konjunkturindikatorn förväntades stiga till 79. Den stora prognosavvikelsen beror sannolikt på att coronapandemin slog igenom med full kraft i svenskt näringsliv under mars och april. Företagens syn på konjunkturen försvagades allt snabbare under undersökningsperioden, som var veckorna 10–16. Det betyder att konjunkturindikatorn föll mer under andra perioden av undersökningen än under den första. I en delrapport vecka 13 var konjunkturindikatorn till 57, därefter har alltså uppfattningen om läget förvärrats avsevärt. Alla delar i konjunkturindikatorn (sysselsättning, ordergång och omsättning) har utvecklats svagare än prognosticerats vilket visar på en tydlig konjunkturavmattning bland landets småföretag.

Den svagaste utvecklingen har varit i de tjänsteproducerande branscherna, i synnerhet transportsektorn där konjunkturindikatorn noterades till minus 20 följt av hotell och restaurang (-13). Småföretag inom bygg- och tillverkningsindustrin men även handelsföretag klarade sig bättre jämfört med övriga delbranscher även om konjunkturindikatorn är lägre än i fjolårets undersökning.

Företagen, främst de minsta med upp till fyra anställda, är mycket pessimistiska om det närmaste året. Detta trots att regeringen har presenterat flera stödpaket riktade till företag. Den samlade konjunkturindikatorn förväntas sjunka till rekordlåga minus 20, vilket är en betydligt dystrare bild än minus 1 i delrapporten som presenterades i slutet av april (vecka 13). Det betyder att småföretagen förutser en djupare konjunkturedgång än under lågkonjunkturen i början av 1990-talet och 2008/2009. Både ordergången och omsättningen förväntas minska under det kommande året och är det som framför allt bidrar till nedgången i konjunkturindikatorn. Även företagens planer för sysselsättningen har blivit mer pessimistiska och andelen företag som tror att antalet anställda ska minska under det kommande året är nu något större än andelen företag som tror att det ska öka.

Näringslivet i Gävleborgs län

Näringslivet i Gävleborg består av företag verksamma i, allt från tillverkningsindustri inom stål, skog och papper till företag inom besöksnäring, handel, kulturella och kreativa näringar, it-näringar och livsmedelsproduktion.

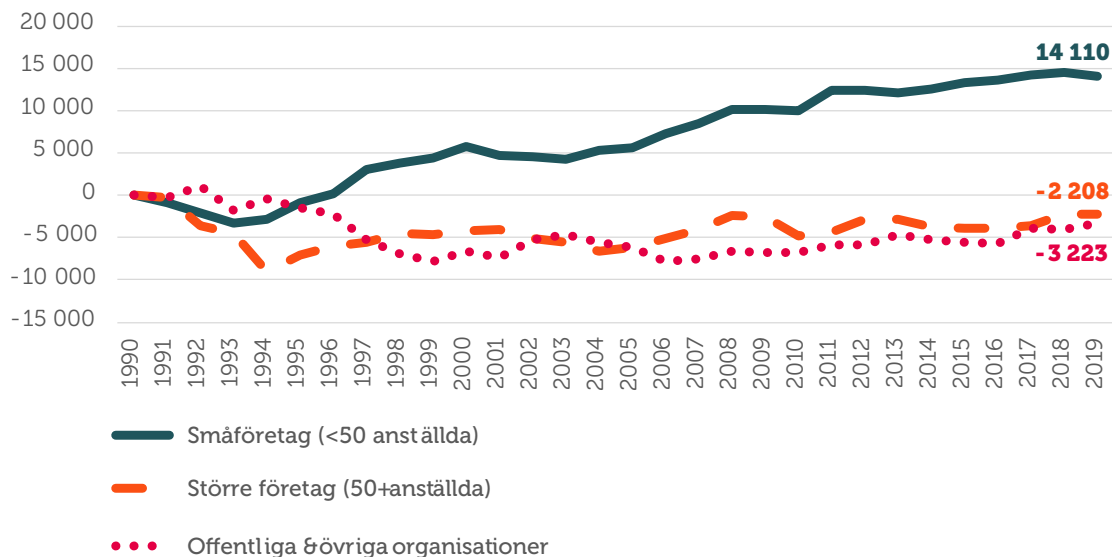
Skogsindustrin med relaterade verksamheter är fortsatt viktiga och de gröna näringarna har stor betydelse i regionen. Delar av länet har en negativ befolkningsutveckling med högre arbetslöshet som följd. Tillgänglighet till tätare arbetsmarknadsregioner har ofta lyfts fram som avgörande för att motverka befolkningsminskning. I detta avseende har infrastrukturen en mycket viktig genomfarts- och transitfunktion.

Under det senaste året har konjunkturutvecklingen varit mindre positiv och lägre än rikssnittet. Till viss del är detta en följd av politisk och ekonomisk oro i omvärlden, men det är också relaterat till demografi- och näringslivsstrukturen i länet. Fler nya företag i regionen samt generations- och ägarskifte i befintliga företag är viktigt för näringslivsdynamiken.

Den lokala näringslivspolitikerna, genom bland annat länsstyrelsen, arbetar för att skapa en ekonomiskt hållbar utveckling och öka sysselsättningen samt uppmuntrar näringslivet att arbeta med frågor som rör jämställdhet, miljö och integration. Detta förutsätter ett brett samarbete mellan näringsliv, kommuner och andra organisationer. Dialogen med och inom näringslivet är viktig för att stärka näringslivets framtida förutsättningar.

Figur 1 visar att det är de mindre, växande företagen som står för sysselsättningstillväxten i Gävleborgs län.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Gävleborgs län sedan 1990 (källa: SCB (Företagsregistret) och egna beräkningar Företagarna)¹

¹ Arbetsställen utan anställda räknas som 1 jobb. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas

SMÅFÖRETAGSBAROMETERN – GÄVLEBORGS LÄN

Konjunkturindikatorn

Konjunkturen beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

För att få en sammanlagd bild över konjunkturläget hos småföretagen i Gävleborgs län kommer utvecklingen inom sysselsättning, orderingång och omsättning redovisas. Genom att addera nettotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i länet.

I undersökningen 2019 minskade konjunkturindikatorn för länet, vilket placerade Gävleborg strax under riksgenomsnittet. Konjunkturläget har varit oförändrat under de senaste tolv månaderna och den sammanvägda konjunkturindikatorn för Gävleborgs län blir i årets mätning, samma som i fjol, nettotalet 58. Utfallet i årets undersökning blev därmed inte som företagen i länet förväntade sig i fjolårets mätning. Då trodde de på en kraftigt ökad tillväxttakt till ett nettotal på 100. Trots att konjunkturindikatorn är oförändrad jämfört med i fjol och att företagens höga förväntningar inte har infriats ligger Gävleborg betydligt högre än riksnittets nettotal 37. Endast två län, Jönköping och Värmland, har en starkare konjunkturindikator i årets Småföretagsbarometer.

I figur 2 ser vi att företagen förväntar sig en avmattad tillväxttakt för de kommande tolv månaderna, men till skillnad från riket som helhet ligger gävleborgsföretagens prognoser på en positiv nivå (netttotal över noll). För de kommande tolv månaderna förväntar sig de att konjunkturindikatorns nettotal blir 23, vilket är unikt för årets Småföretagsbarometer. Alla övriga län har ett förväntat nettotal under noll, det vill säga en prognos om negativ tillväxt för kommande tolv månader. Konjunkturutvecklingens riksnitt är ett förväntat nettotal på -20.

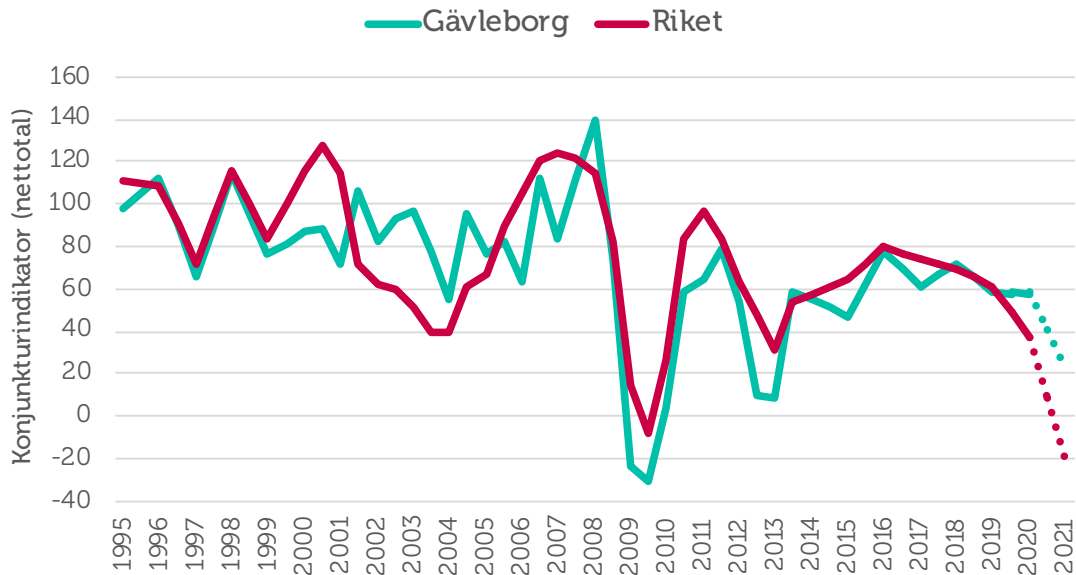

Kjell Karlsson
Kontorschef, Swedbank Gästrikland

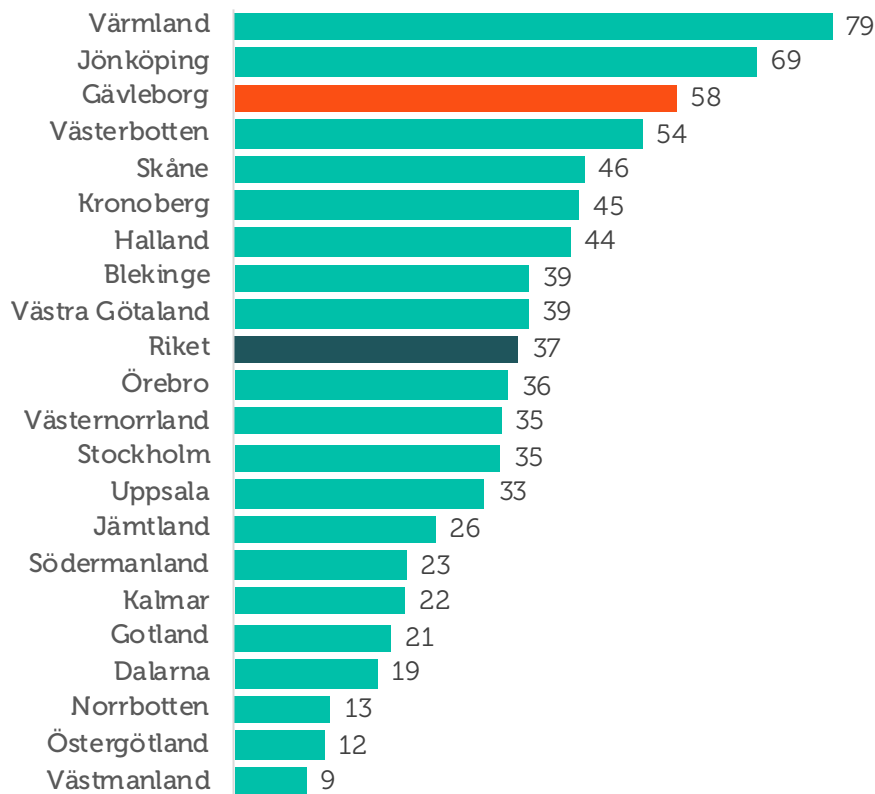
Jag konstaterar att pandemin har skapat helt nya förutsättningar för näringslivet i regionen. Företagare blir tvingad att fokusera på hur man skall hantera denna mycket speciella situation. Vi på Swedbank försöker att hjälpa till med i första hand amorteringslättnader och i vissa fall likviditetsslån.

Vi upplever dock att hittills har näringslivet hanterat detta på ett bra sätt men osäkerheten kvarstår främst gällande hur lång tid det tar innan vi är tillbaka på ett nytt normalläge.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (nettotal) i Gävleborgs län och riket 1995–2020

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (nettotal) 2020

Sysselsättning

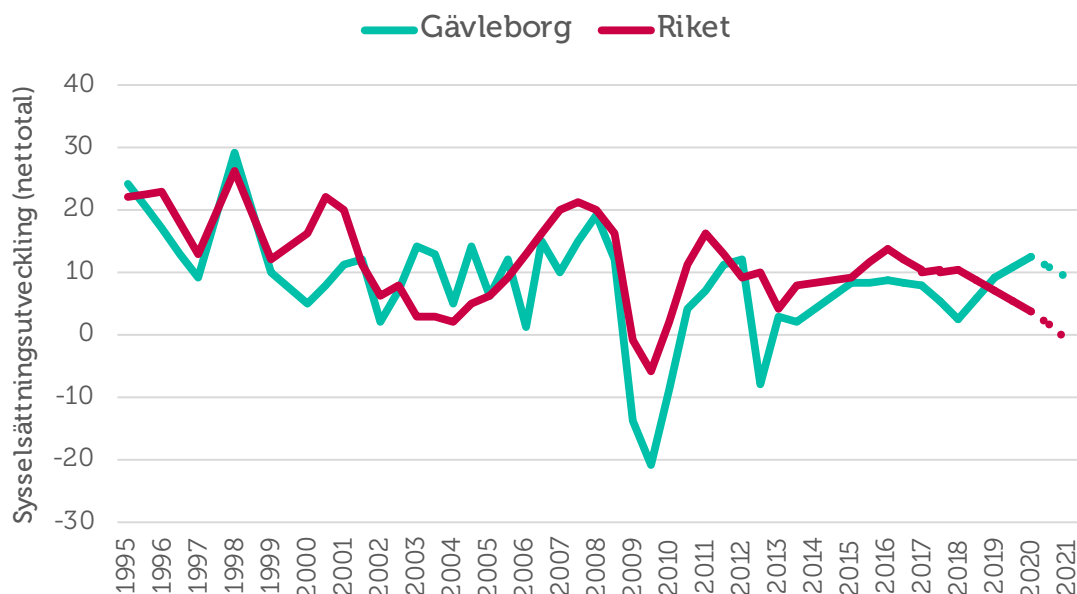
Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett nettotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Det innebär alltså att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Sysselsättningstillväxten i Gävleborg har ökat för andra året i rad. Drygt vart femte företag, 22 procent, har ökat antalet anställda i verksamheten under de senaste tolv månaderna medan tio procent har minskat antalet vilket gör att nettotalet för sysselsättningstillväxten hamnar på 12. Riksgenomsnittet i år är nettotal 4.

Ökningen av sysselsättningstillväxten innebär att Gävleborgs län har sin högsta tillväxttakt sedan år 2012. Utfallet av sysselsättningstillväxt blev dock något lägre än vad företagen förväntade sig i fjolårets mätning (nettotal 14).

Förväntningarna för det kommande året visar på en minskad tillväxttakt i sysselsättningen bland länets småföretag. Nettotalet förväntas hamna på 9, vilket trots allt är högre än vid tidigare ekonomiska kriser. Förväntningarna på riksnivå är ett nettotal på -1. Till skillnad från rikssnittet har länets företag en förväntan om en fortsatt tillväxt i sysselsättningen.

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (nettotal) i Gävleborgs län och riket 1995–2020

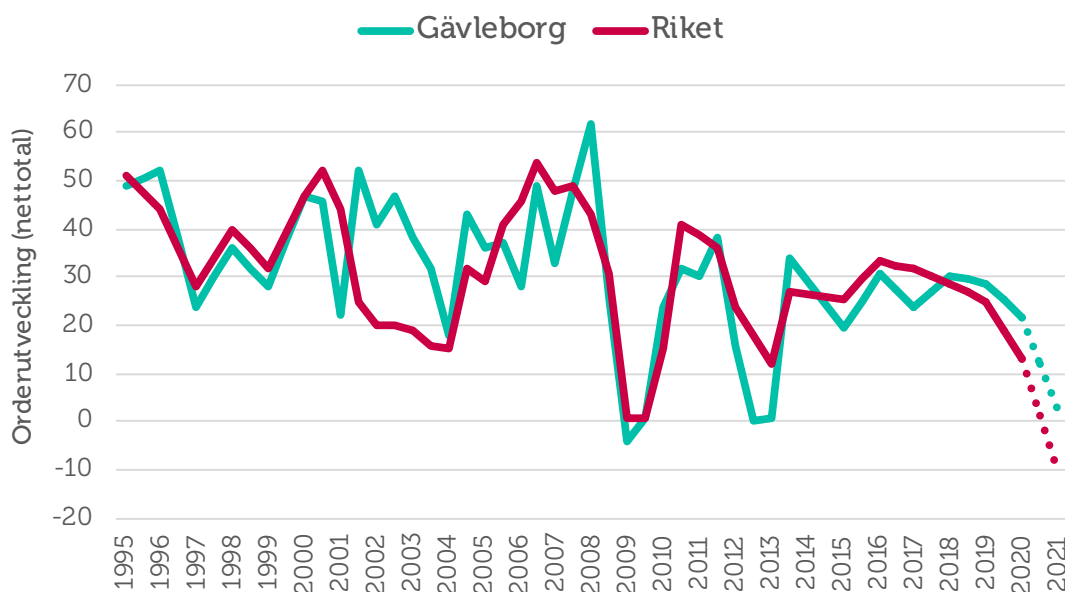
Orderingång

Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Finanskrisen 2012–2013 slog hårdare mot Gävleborgs län än för riket som helhet, vilket märktes i att orderutvecklingen gått i linje med riksgenomsnittet men med något fler toppar och dalar. Tillväxttakten i orderingången har avtagit för andra året i rad, men företagen i länet ligger fortsatt över rikssnittet. 40 procent av länets företag uppger att orderingången ökat under de senaste tolv månaderna medan 18 procent uppger att den minskat. Länets sammanlagda netttotal är 22, jämfört med 29 ifjol. Riksgenomsnittet för orderutvecklingen är i årets Småföretagsbarometer nettotalet 13.

Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är tydligt påverkad av coronakrisen och visar på en stark nedgång. Cirka en tredjedel av företagen tror att deras orderingång kommer att öka, medan nästan lika många förväntar sig att den minskar. Detta ger ett förväntat netttotal på 2, jämfört med rikssnittets -11. Om prognosen stämmer innebär det att orderingången hos länets företag hamnar på en liknande nivå som 2012 - 2013.

Figur 5 Orderutveckling (netttotal) i Gävleborgs län och riket 1995–2020

Tackat nej till order

När tiden inte räcker till, om finansiering till nödvändiga investeringar eller personal saknas kan många företag behöva tacka nej till order. I Gävleborgs län har 39 procent av företagen tvingats tacka nej till order under det senaste året, vilket är något lägre jämfört med fjolårets 45 procent. Det är dock en något högre andel än för riket som helhet där 36 procent av företagen tvingats tacka nej till order under de senaste tolv månaderna.

Av de som tackat nej till order svarar 54 procent att huvudorsaken är att de redan har mer att göra än de hinner med. Det är i nivå med fjolårets rapport då 55 procent gav samma svar.

Precis som tidigare år, och i likhet med riket som helhet, är även arbetskraftsbrist en anledning till att företagen tackar nej till order. Som vi kommer att redogöra för längre fram i texten upplever många företag i Gävleborgs län kompetensbrist som främsta tillväxthinder. Detta kan förklara varför arbetskraftsbristen i form av exempelvis kompetens- och matchningsproblematik samt att företagen redan har mer att göra än vad de hinner med anges som huvudorsaker till att de tackat nej till order.

Alternativet "annan anledning" kan exempelvis handla om att lönsamheten inte är tillräcklig i uppdraget eller att det är brist på råvara eller materiel hos företaget för att möta uppdraget.

Figur 6 Huvudorsaken till att företag har tackat nej till order under de senaste 12 månaderna

Odd Claesson
Vd, Bomhus Glas

Jag tycker att företagsklimatet i Gävleborg skulle vara mer lättjobbat för småföretagarna. Men det gäller nog för hela Sverige, vi småföretagare kämpar med samma krav och pålagor som stora koncerner och vi har ju inte samma förutsättningar för detta.

Senaste året har vart hektiskt med mycket jobb, vi har bra med jobb fram till i höst sedan får vi se. Vi hoppas dock på människornas tro på en ljus och "normal" framtid och att de vågar satsa på både ny- och ombyggnationer trots rådande tider. Vi ser framåt och bygger ut och om våra lokaler.

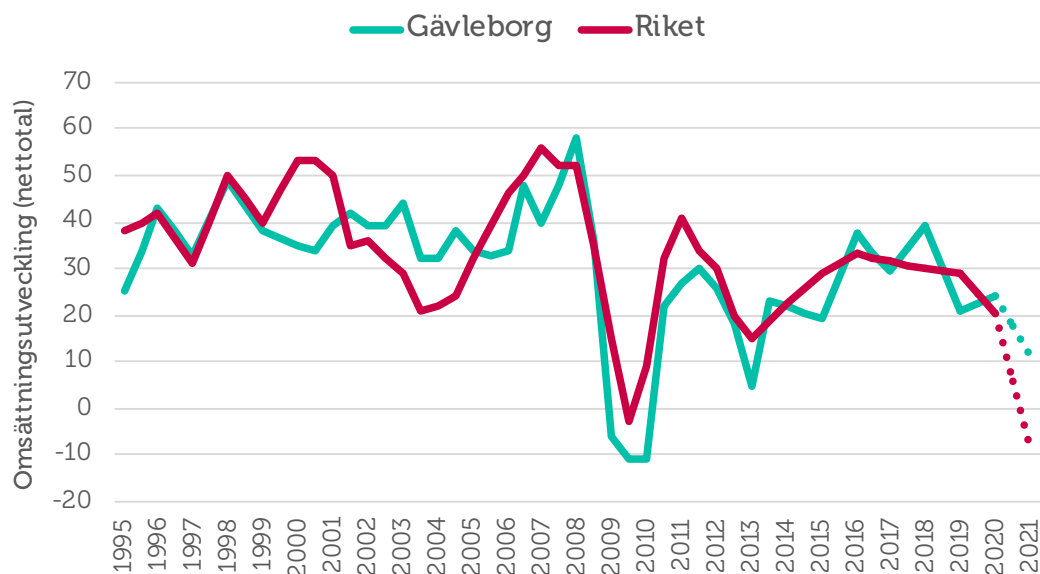
Omsättning

Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningsutvecklingen i Gävleborgs län har sett en ökad tillväxttakt sedan den senaste undersökningen, från nettotalet 21 till årets nettotal på 24. Omsättningsutvecklingen bland Gävleborgs företagare ligger därmed över landets genomsnittliga utveckling, där tillväxten under de senaste tolv månaderna resulterat i nettotalet 20. Av länets företag har 43 procent upplevt en ökad omsättning samtidigt som 19 procent upplevt att den minskat.

Coronakrisen har på kort tid lett till en kraftigt minskad efterfrågan på många företags varor och tjänster. Detta avspeglas sannolikt i företagens prognoser för omsättningsutvecklingen under de kommande tolv månaderna, även om Gävleborgs kurva inte är lika brant nedåt som riksgenomsnittet. Bland länets företag tror 37 procent att omsättningen kommer att öka, samtidigt som 26 procent förväntar sig att den minskar under det närmsta året. Detta resulterar i ett förväntat nettotal på 11 för omsättningens tillväxt. Motsvarande prognos för riksgenomsnittet är nettotal -8.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Gävleborgs län och riket 1995–2020

Lönsamhetsutvecklingen

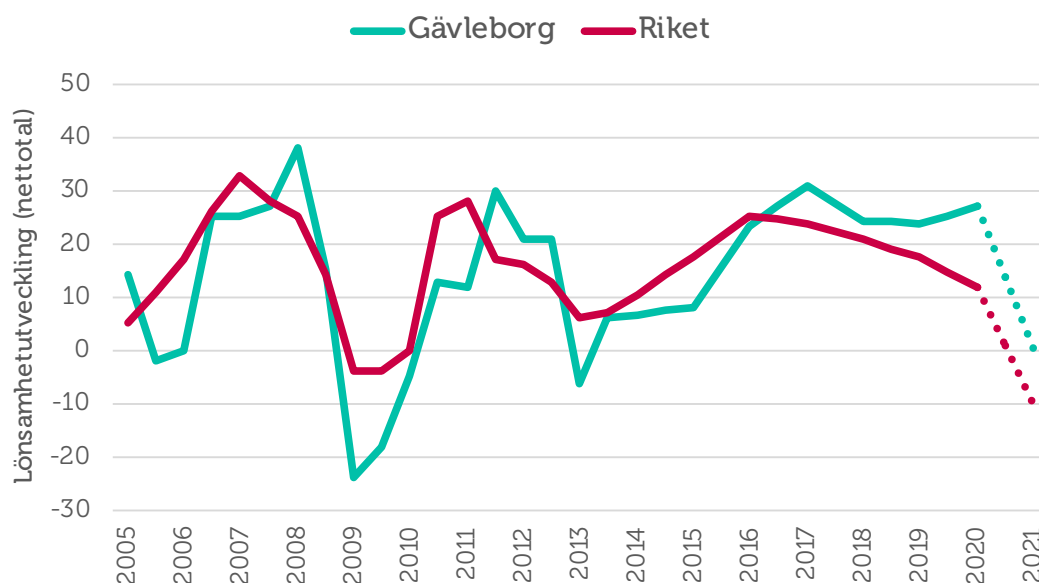
Företagens möjligheter att växa genom investeringar och nyanställningar är delvis beroende av lönsamhetsutvecklingen. Enligt figur 8 har lönsamhetstillväxten i Gävleborgs län legat över riksgenomsnittet sedan år 2017 och gör det även i den här mätningen.

Tillväxten av lönsamheten för småföretagen i Gävleborgs län är fortsatt god och sedan ifjol har nettotalet ökat från 24 till 27, vilket är högre än rikssnittets nettotal 12. Av företagen i länet uppger 43 procent att de haft en ökad lönsamhet under de senaste tolv månaderna samtidigt som 16 procent uppger att den minskat. Riket som helhet har sett en vikande tillväxttakt i omsättningen under året som gått och det genomsnittliga nettotalet för landets företagare är 12, se figur 8.

På ett års sikt förväntas det sammanlagda nettotalet för lönsamheten bland länets företagare minska till 0, detta är dock över riksgenomsnittets nettotal på -10. Bland företagen i länet tror 28 procent på en högre lönsamhet samtidigt som en lika stor andel tror på en lägre lönsamhet under det kommande året.

Förväntningarna på utvecklingen framöver speglar en stor osäkerhet om vilka effekter den pågående coronakrisen kommer att ha för svenska småföretag på sikt. Det rådande läget har skapat stora påfrestningar i såväl den svenska ekonomin som i världsekonomin och rörelsen i lönsamheten är tecken på hur även småföretagen påverkas av detta.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Gävleborgs län och riket 2005–2020

Företagens prisförväntningar

Företagens planer på eventuella prisförändringar skiljer sig från ifjol. 37 procent av företagen i länet tror på ökade försäljningspriser (i fjol 51 procent) och 14 procent tror på lägre priser. Förväntningarna på prisutvecklingen bland företagen i Gävleborg län är över rikssnittet, där 27 procent räknar med att kunna höja sina priser. Med de negativa prognoserna för bland annat företagens omsättning och ordergångar är det svårt för företagen att höja sina priser.

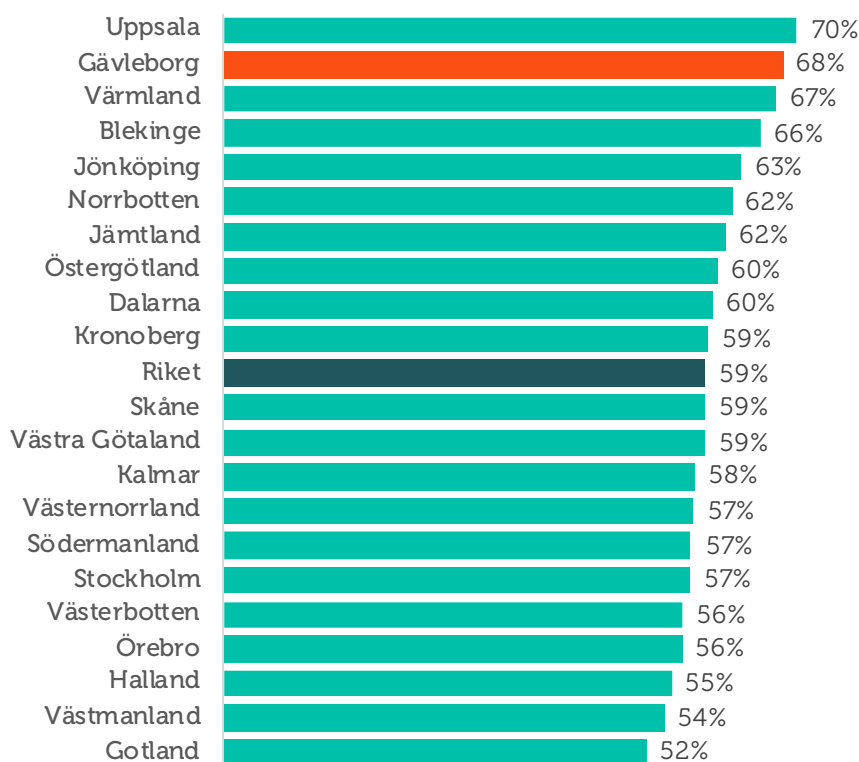
Expansionsutsikter och hinder för expansion

Företagen i Gävleborgs län har liknande expansionsutsikter som i fjol med 68 procent av företagen som anser att de har goda utsikter att expandera på sikt. Riksgenomsnittet är 59 procent. I figur 10 ser vi att företagens upplevda expansionsmöjligheter har varit relativt oförändrad de senaste åren. I figur 11 syns att nio av tio företag i Gävleborg vill växa.

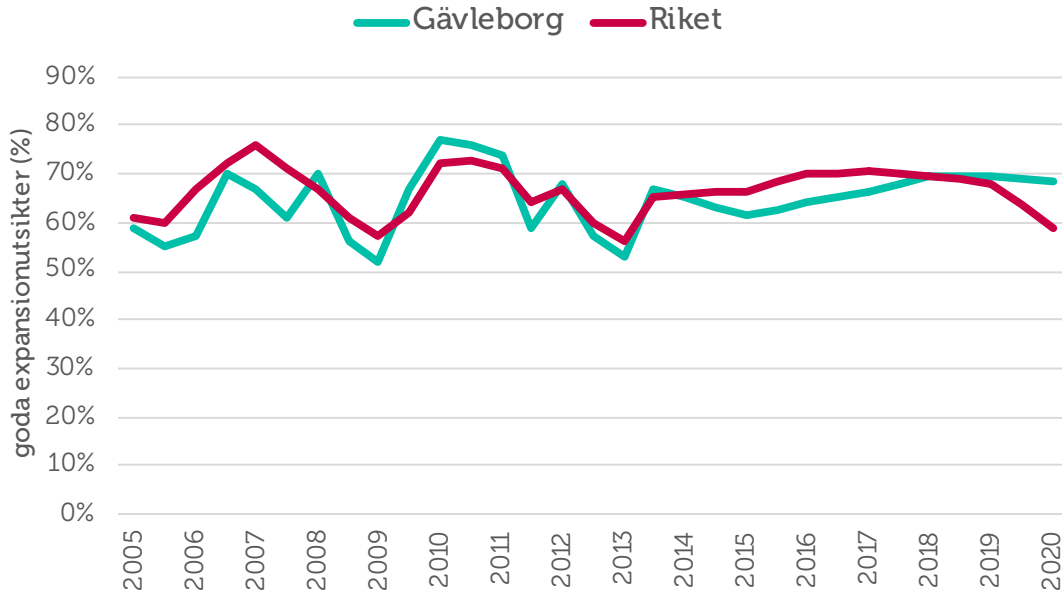
Trots en lägre andel än ifjol är brist på lämplig arbetskraft fortsatt det enskilt största tillväxthindret som Gävleborgs länns företag upplever, vilket cirka vart femte företag uppger. Ifjol var motsvarande andel 33 procent. Det näst största tillväxthindret är tuff konkurrens vilket 11 procent av företagen svarade.

Företagen i såväl Gävleborgs län som för riket som helhet upplever i år att en svag efterfrågan av företagets varor eller tjänster är ett större tillväxthinder än tidigare. I Gävleborgs län uppfattar dock inte företagen detta som ett lika stort problem som i övriga landet. Åtta procent av länets företag anger att svag efterfrågan är det enskilt största tillväxthindret, riksgenomsnittet är 13 procent. Att företagen i Gävleborgs län inte upplever en svag efterfrågan av varor och tjänster i samma utsträckning som i övriga Sverige kan vara en anledning till att länets företagare upplevt en mindre drastisk utveckling i flera delindikatorer jämfört med riksgenomsnittet.

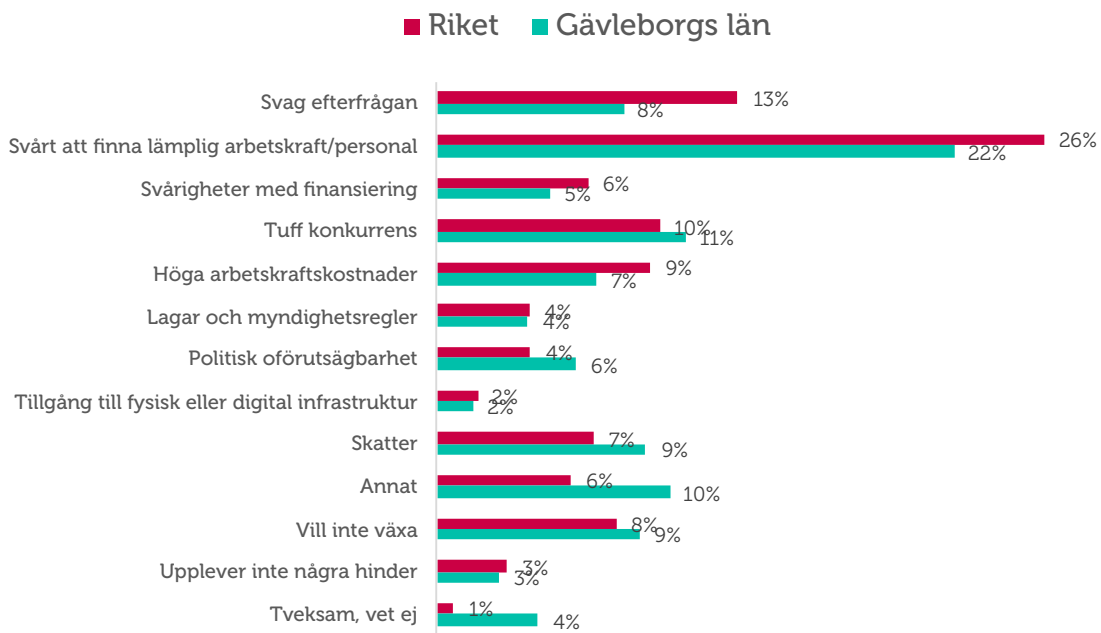
Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2020

Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Gävleborgs län och riket 2005–2020

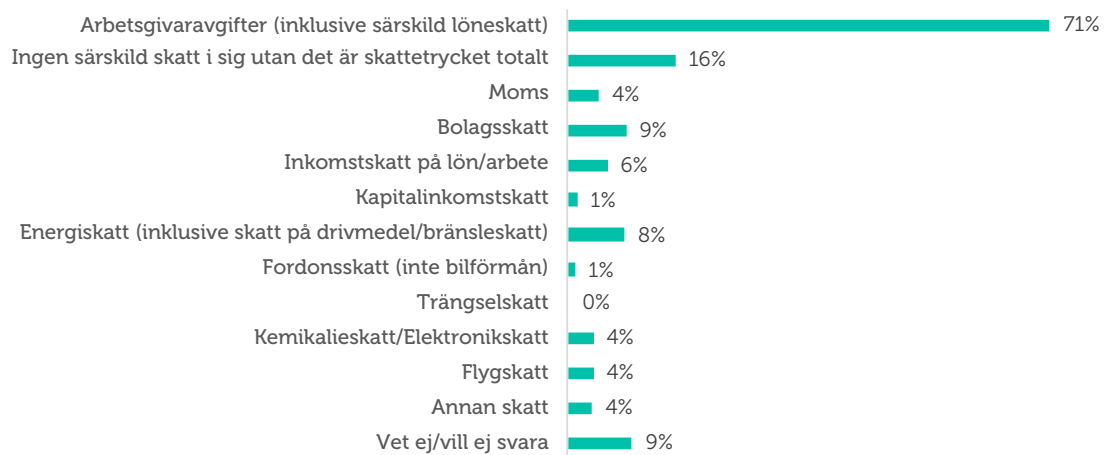

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Gävleborgs län och i riket 2020 (procent)

Bland de företag som anger att skatter är ett tillväxthinder är det framför allt arbetsgivaravgifterna som upplevs som ett hinder för att utveckla företaget, se figur 12. Energiskatt upplevs som ett större hinder för företagen i Gävleborg jämfört med rikssnittet. En sannolik förklaring till detta är att skatt på bensin och diesel påverkar län med stor landsbygd i högre utsträckning än andra. Även bolagsskatt samt inkomstskatt på lön/arbete upplevs som hinder. Dessa skatter anses dock i mindre grad utgöra ett hinder för tillväxten. Den näst största andelen, 16 procent, uppger att det totala skattetrycket snarare än en särskild skatt i sig utgör hinder för tillväxt.

Figur 12 Du angav skatter som ett hinder för expansion, vilka skatter anser ni det i så fall vara?

Hanna Bruce *Vd, Växbo Lin*

Gävleborg är till stora delar ett landsbygdslän - och jag älskar att driva företag på landsbygden. Det finns många fördelar med det. Dels känner jag att vi verkligen bidrar till vår region med arbetstillfällen och besökare till vårt område vilket är en härlig känsla. Jag upplever också att vi som företagare är uppskattade och att det finns en god dialog och samarbete mellan kommun, organisationer och företag i vår region som är mycket positivt.

2020 startade mycket bra för vår del och vi kände stor tillförsikt inför året. Detta tog ett abrupt slut i mars och nu kämpar vi med stort tapp i orderingång då vi exporterar till 15 länder och det i stort sett har blivit helt stopp på inkommande order. Vår linnefabrik går nu på halvfart och vi försöker ha is i magen och vänta ut denna hemska tid. Det finns dock alltid positiva sidor och jag upplever att vi verkligen får anstränga oss och tänka till för att hitta nya vägar och möjligheter att utveckla vårt utbud. Det har lett till att vi börjar utveckla ett litet "Remote Hotel" i anslutning till vår fabriksbutik samt att vi mer fokuserar på egen webbförsäljning som i slutändan kan vara något mycket positivt för vårt företags utveckling. Nu håller vi alla tummar för att den inhemska turismen blir bra i sommar så att vi inte tappar för mycket av sommarförsäljningen utan att folk kommer och besöker oss i Växbo!

SLUTSATSER

Trots att tillväxttakten hade avtagit pekade småföretagens förväntningar inför 2020 på en fortsatt positiv konjunkturutveckling inom både tillverknings- och tjänstesektorn. Företagens högt ställda prognoser har dock inte införlivats under året, vilket tyder på att konjunkturläget mattats av avsevärt redan innan coronapandemin kraftigt började påverka det svenska näringslivet under mars 2020.

Företagens förväntningar på konjunkturutvecklingen de kommande tolv månaderna är nu mycket pessimistiska och tydligt påverkade av coronapandemin. I Gävleborgs län är konjunkturläget oförändrat sedan i fjol på nettotalet 58. Utfallet i årets undersökning blev därmed inte som företagen i länet förväntade sig i fjolårets mätning, då de trodde på en kraftigt ökad tillväxttakt. För de kommande tolv månaderna förväntar sig företagen att konjunkturindikatorns nettotal blir 23, vilket är unikt för årets Småföretagsbarometer. Övriga län i landet har ett förväntat nettotal under noll, det vill säga en prognos om negativ tillväxt för kommande tolv månader.

De främsta hindren för företagens tillväxt är svårigheterna med att hitta lämplig kompetens, tuff konkurrens och skatter. Många företag upplever att det är svårt att hinna med och i Gävleborg har 39 procent av företagen tackat nej till order under det senaste året. De främsta skälen till att företagen tackat nej till order är återigen kapacitetsbrist och svårigheterna med att hitta arbetskraft med rätt kompetens.

Sveriges små och medelstora företag finansierar välfärden. De har skapat fyra av fem nya jobb under de senaste decennierna och är motorn i svensk ekonomi. Inom loppet av några veckor har de kastats in i en av de djupaste och mest svåröverskådliga kriser vi upplevt i modern tid. I takt med att antalet företag som påverkas negativt blir fler, stiger arbetslösheten och utanförskapet ökar. Det kan få förödande konsekvenser för det svenska samhället. Förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande blir därför än mer avgörande för Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. Småföretagens tillgång till kompetens, kostnaden att anställa, samt incitamenten för företagande genom bland annat skattesystemets utformning och andra för konkurrenskraften viktiga frågor måste prioriteras, annars är risken att nyinvesteringar skjuts på framtiden och lågkonjunkturen cementeras.